

1. sz. melléklet

KITÖLTÉSI SEGÉDLET a vármegyei Szolgáltatási Út Térkép kidolgozásához, felülvizsgálatához felhasználható módszertani segédanyagokhoz és dokumentum sablonokhoz

Helyi humán fejlesztések
TOP_Plusz-3.1.3-23

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

Jelen útmutató **célja, hogy egységes elvárások alapján segítse a vármegyei önkormányzatokat** a korábban az EFOP-1-6.3. pályázati konstrukció keretében elkészített **Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) dokumentumaik felülvizsgálatában**, illetve – ahol ilyen dokumentum nem készült – annak elkészítésében.

A felülvizsgálat két szempontból is igen fontos: egyrészt az EFOP pályázat keretei között elkészült SZÚT-dokumentumok tartalma, szerkezete **nem egységes, különböző hangsúlyok és tématerületek** jelennek meg bennük; másrészt szükséges az azokban szerepeltetett **adatok, információk aktualizálása, annak feltárása, hogy a dokumentumok nyomán vagy egyéb keretek (pl. 2018-2023 közt TOP, EFOP pályázatokban megvalósított) közt megtett lépések, beavatkozások meghozták-e a várt eredményeket** a szolgáltatások és elérhetőségük javítása terén, vagy új, módosított beavatkozások szükségese-e.

Feladata továbbá az **elkészítésük óta fellépő hiányok beazonosítása** is.

A SZÚT deklarált célja az, hogy feltárja a vármegyében a szolgáltatási hiányokat és azokra aztán adekvát válaszokat, intézkedési javaslatokat lehessen adni, ezáltal járulva hozzá a társadalmi felzárkózás segítéséhez.

A SZÚT vármegyei helyzetfeltárást végez, ezáltal **láttatja, összegzi a hiányokat, melyekre építve lehet kijelölni, megtervezni azokat a beavatkozásokat, együttműködéseket, fejlesztési projekteket**, melyek segítségével pótolhatók a hiányok, illetve melyek révén hatékonyan segíthető a társadalmi felzárkózás a vármegyében.

A SZÚT-ok adat- és információtartalmának alapját a települési szinten elkészített **Helyi Esélyegyenlőségi Programok (HEP) jelentették**, melyek öt évente történő elkészítésének, kétévente történő felülvizsgálatának elvárását, tartalmát és egyéb követelményeit az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. törvény szabályozza.

A SZÚT-ok felülvizsgálata, készítése során is ezen HEP-ek képezik a vármegyei munka alapját, az azokban feltárt, települési szintű szolgáltatási hiányok révén. Éppen ezért jelen útmutatónak **nem célja a HEP-ek számára előírt adattartalom újbóli bekérése.**

A HEP-ek tartalmánál szélesebb körű információszolgáltatás szükséges azonban ahhoz, hogy a – jelen útmutató alapján – felülvizsgált vármegyei dokumentumok (SZÚT-ok) a TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések c. felhívás összes támogatható tevékenységének bemutatását szolgálhassák, ezzel biztosíthatják az alapot a TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű vármegyei alkonstrukciókban majdan **megvalósítani tervezett tevékenységek megalapozottságának igazolásához.**

A vármegyei SZÚT-okban alkalmazandó járási szintű feltárások és összegzések hozzájárulnak ahhoz, hogy a vármegye alatti területi szinten jelentkező eltérések, sajátosságok is kirajzolódjanak.

A **helyzetfeltáráshoz** javasoljuk, hogy mutassa be az alábbi országos és vármegyei szintű **stratégiai dokumentumokhoz való illeszkedést:**

- **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011) - II. Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia (2014)**
- **„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032** (Melléklet a 47/2007. (V. 31.) OGY határozathoz)
- **Új Roma Stratégia (2019-2030)**, 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozat az Új Roma Stratégiával (2019-2030) összefüggő feladatok meghatározásáról
- **„...HOGY ÁLTALUK LEGYEN JOBB!” NEMZETI IFJÚSÁGI STRATÉGIA 2009–2024**
- **Országos Fogytékosságügyi Program (15/2015. (IV. 7.) OGY határozat az Országos Fogytékosságügyi Programról (2015–2025)**
- **Az Európai Unió számára készített köznevelési stratégia 2021–2030**
- **Egészséges Magyarország 2021-2027**
- **Tartós ápolás-gondozásra vonatkozó stratégia**
- **EU Duna Régió Stratégia**
- **Magyarország Alaptörvénye** A felzárkózás-politika megnövekedett szakpolitikai jelentőségét mutatja az Alaptörvény 2013. április 1-jével életbe lépett módosítása: a XV. cikk (4) bekezdésébe bekerült a társadalmi felzárkózás fogalma az alábbiak szerint: „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti”.
- **Szolgáltatástervezési koncepció** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít.
- **Megyei intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési terv:** Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet.
- **Vármegyei Területfejlesztési Koncepció**
- **Vármegyei Területfejlesztési Stratégiai és Operatív Program**
- **Vármegyei Integrált Területi Program**
- **Vármegyei Foglalkoztatási Paktum**

Kérjük, mutassa be a dokumentum felülvizsgálata, készítése során **megvalósított partnerségi lépéseket, egyeztetéseket** táblázatos és/vagy szöveges formában (pl. az esemény, az esemény jellegének, időpontjának, tartalmának és főbb eredményeinek ismertetésével, munkacsoport ülések / workshopok – emlékeztetői, vagy azok alapján készített rövid összefoglalók. Amennyiben releváns, röviden mutassa be a dokumentum

felülvizsgálatát, készítését kísérő fontosabb médiaeseményeket ((cikkek, sajtóközlemények, előadások stb.)).

A felülvizsgált, elkészített Szolgáltatási Út Térképek **elfogadása** szükséges mind a Vármegyei Felzárkózási Fórum, mind a Közgyűlés/Képviselőtestület által.

Az elfogadott SZÚT mielőbbi **közzététele** szükséges a vármegye **honlapján**.

Kapcsolódó jogszabályok gyűjtemények

Törvények

- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1995. évi LXVI. törvény a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról

Rendeletek

- 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról
- 15/1998. (IV. 30.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételéről
- 1/2000. (I.7) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 88/2009. (X. 29.) OGY határozat a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet a kedvezményezett járások besorolásáról
- 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről
- 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet a felsőoktatásban szereszhető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről
- 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

Uniós jogszabályok

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet)
- Alapjogi Charta

A fentiekben említett országos hatókörű törvények és rendeletek mellett kérjük, hogy a releváns vármegyei rendeleteket is vegye figyelembe.

2. RÉSZLETESEN A MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓRÓL

A vármegyei Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) felülvizsgálatához/elkészítéséhez különböző területi szintű (járási, települési) adatokat kell felhasználni. A javasolt és külön Excel táblázatban megtalálható adatforrások egy része a vármegyére vonatkozóan tartalmaz adatokat, más része elérhető adatokat tartalmaz a járásokra és a településekre is.

Ahhoz, hogy a vármegyei SZÚT minél komplexebb módon készüljön el, az ún. kemény adatokon kívül bizonyos kérdéseket szoft elemekkel szükséges kiegészíteni, melyeket szakértői interjúk elkészítésével, lakossági elégedettség vizsgálat végzésével és az eredmények értelmezésével lehet kialakítani. A települési adatbekérő sablonok használata és a lakossági elégedettség vizsgálat lefolytatása opcionális, de a helyi sajátosságok, szükségletek, igények feltárása szempontjából ajánlott.

A vármegyei SZÚT dokumentum a következő logika szerint épül fel:

a) először egy általános helyzetképet kell bemutatni a vármegyéről az útmutatóban megadott szempontok alapján,

b) majd öt nagy témakör alapján kell adatokat gyűjteni a megadott szempontok szerint, az ugyancsak megadott adatforrások használatával. Az adatok értelmezését, elemzését az útmutató részletes iránymutatását követve kell elkészíteni.

Az adatok használatának fő szabályai:

1. A vármegyei helyzetkép bemutatása során *2011-ig tekintsen vissza*, amennyiben tendenciákat szeretne megfogalmazni bizonyos mutatók változása kapcsán!
2. A szolgáltatásokkal összefüggő **adatok** esetében *mindig az elérhető legfrissebb adatot* tüntesse fel!
3. A szolgáltatásokkal összefüggő **szöveges elemzések** esetében *legfeljebb az elmúlt 5 évre tekintsen vissza!*
4. Minden táblázat esetén tüntesse fel a táblázatban használt adatok évszámát!

Adatbeszerzés

Nem önkormányzati hatáskörbe tartozó területek esetében hasznos lehet, ha a vármegyék **közvetlenül az illetékes állami hatóságokat, szervezeteket, intézményeket keresik meg** adatokért, információkért.

- **Tankerületek** (állami, egyházi, egyéb fenntartók) megkeresésre minden (óvodán kívüli) oktatással kapcsolatos ügyben, pl. a tankerület esélyegyenlőségi referense.
- **Klinikák, mentőszolgálat** megkeresése pl. a járó- és fekvőbeteg ellátás, védőnői feladatok, egészségügyi mentés témakörében.
- **TEGYESZ - gyermekvédelmi szakellátás:** családjukból kikerült, ideiglenes hatállyal elhelyezett, ill. nevelésbe vett gyermekek otthont nyújtó ellátása, valamint a fiatal felnőttek további utógondozói ellátása kapcsán.
- **Rendőrség:** bűnmegelőzés témaköreivel összefüggésben.

A vármegyei SZÚT-ot a következő öt témakörre vonatkozóan szükséges elkészíteni:

1. Egészségügyi alap- és szakellátások keretében nyújtott szolgáltatások
2. Szociális alap- és szakellátás, valamint gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás keretében nyújtott szolgáltatások
3. Oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre
4. Lakhatás, közszolgáltatások és infrastruktúra
5. Közösségi programok

A **vármegyei SZÚT** a következő struktúrában és tartalommal készül:

- I. **Vezetői összefoglaló** - ez a rész tartalmazza a Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) legfontosabb információit, azaz a feltárás, tervezés célját és indikátorait, a tervezett fejlesztés tartalmát és felépítését.
- II. **Általános vármegyei helyzetkép** - ebben a részben az útmutató főbb dimenziói alapján (humán erőforrás, gazdasági helyzet, infrastruktúra), a javasolt adatok felhasználásával egy rövid, de pontos helyzetlemezést kell adni. A helyzetkép készítéséhez használandó mutatókat, az azokhoz kapcsolódó adatokat és az adatok forrását egy külön Excel dokumentumba rendezve találja a "Vármegyei helyzetkép" elnevezésű fülön. Az adatok megjelenítéséhez lehetőség szerint használjanak ábrákat!

Ebben a részben kell továbbá ismertetni a vármegyéhez tartozó járások, települések számát és rövid bemutatását az útmutatóban látható megadott paraméterek szerint. Az ehhez szükséges adatokat is az Excel fájl "Vármegyei helyzetkép" elnevezésű fülön találja.
- III. **Egészségügyi alap- és szakellátás keretében nyújtott szolgáltatások** - ebben a részben az útmutatóban látható témaegységek részletes leírása történik. Az egészségügyi szolgáltatásokat 3 nagyobb egységre tagolva kell bemutatni: 1. alapellátások; 2. szakellátások; 3. egyéb egészségügyi ellátások, szolgáltatások. Ezeket a nagyobb egységeket a vonatkozó jogszabályban meghatározott témánként kell bemutatni. Ehhez segítséget nyújt a jogszabályi struktúrát követő útmutató. **Az adatokat járási szinten szükséges bemutatni** az egyes járáshoz tartozó településekre vonatkozó adatok és információk összefoglalásával. A témakörön belül lévő nagyobb szolgáltatási egységeket (pl. egészségügyi alapellátás) kisebb egységek (pl. megelőző ellátások, háziorvosi ellátás stb.) alapján kell bemutatni az egy-egy járáshoz tartozó települési adatok összegzésével. Az adatokat az Excel táblázat megfelelő fülének (Egészségügy fül), továbbá a Települési adatbekérő sablon (Települési adatbekérő 1.) használatával összegyűjtött információk alapján lehet megadni. Fontos, hogy minden járásra külön el kell készíteni a táblázatokat!

A következő lépésben az adatokat tartalmazó táblázatok alapján kell összefoglalni azt, hogy mi jellemzi a járások településein az adott szolgáltatás elérhetőségét. Majd a települési információk alapján be kell mutatni a járásokra vonatkozó legfontosabb összefüggéseket, ki kell emelni a legsúlyosabb problémákat.

A következő lépésben ki kell térni a hátrányos helyzetű csoportoknak (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) az adott szolgáltatáshoz történő hozzáféréseinek jellemzőire: mely területen, milyen problémák tapasztalhatók a járás eltérő helyzetű települései között? **Javasoljuk, hogy a jellemzéshez használja a települési HEP-eket, illetve a korábbi vármegyei SZÚT-ot.** Amennyiben ezek nem szolgáltatnak elegendő információt, javasoljuk a Települési adatbekérő dokumentum (Települési adatbekérő 1.) használatát és az annak segítségével gyűjtött információknak a jellemzésbe történő beépítését.

Az egészségügyi szolgáltatásokkal foglalkozó témakör végén vármegyei szintű összegzést kell készíteni. Ebben a részben vármegyei szinten kell összesíteni az előzőekben járásonként közölt, az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos információkat! A vármegyei jellemzőket kell bemutatni és hangsúlyozni a jelentősebb járási szintű eltéréseket!

A téma terület végén, amennyiben releváns, összegezni kell a lakossági elégedettségi vizsgálat eredményeit egy-egy témakörrel kapcsolatban (lásd. 6. számú sablon). Itt lehet helye annak, hogy bemutassa, összegezze a településeken élők körében gyűjtött plusz információkat.

- IV. Szociális alapellátások és szakosított ellátások, valamint gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás keretében nyújtott szolgáltatások** - ebben a részben a módszertani útmutatóban látható egységek részletes leírása történik. A szociális és a gyermekekre irányuló szolgáltatásokat 4 nagyobb egységre tagolva kell bemutatni: 1. szociális alapszolgáltatások; 2. szociális szakosított ellátások; 3. gyermekjóléti alapellátások; 4. gyermekvédelmi szakellátások. Ezeket a nagyobb egységeket a vonatkozó jogszabályban meghatározott témánként kell bemutatni. Ehhez segítséget nyújt a jogszabályi struktúrát követő útmutató. Az adatokat járási szinten szükséges ismertetni az egyes járáshoz tartozó településekre vonatkozó adatokkal. A témakörön belül lévő nagyobb szolgáltatási egységeket (pl. szociális alapellátás) kisebb egységek (pl. családsegítés, nappali ellátások stb.) mentén kell bemutatni az egy-egy járáshoz tartozó települési adatok összegzésével. Az adatokat az Excel táblázat megfelelő fülének (Szociális, ill. Gyermekjóléti fül), továbbá a Települési adatbekérő sablonok (Települési adatbekérő 2a; 2b) használatával összegyűjtött információk alapján lehet megadni. Fontos, hogy minden járásra külön el kell készíteni a táblázatokat!

A következő lépésben az adatokat tartalmazó táblázatok alapján kell összefoglalni azt, hogy mi jellemzi a járások településein az adott szolgáltatás elérhetőségét, majd a települési információk alapján be kell mutatni a járásokra vonatkozó legfontosabb összefüggéseket, ki kell emelni a legsúlyosabb problémákat.

A következő lépésben ki kell térni a hátrányos helyzetű csoportoknak (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) az adott szolgáltatáshoz történő hozzáféréseinek jellemzőire: mely területen, milyen problémák tapasztalhatók a járás eltérő helyzetű települései között? **Javasoljuk, hogy a jellemzéshez használja a települési HEP-eket, illetve a korábbi vármegyei SZÚT-ot.** Amennyiben ezek nem szolgáltatnak elegendő információt, javasoljuk a Települési adatbekérő dokumentumok (Települési adatbekérő 2a; 2b) használatát és az azok segítségével gyűjtött információknak a jellemzésbe történő beépítését.

A szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatásokkal foglalkozó témakör végén vármegyei szintű összegzést kell készíteni. Ebben a részben vármegyei szinten kell összesíteni az előzőekben járasonként közölt, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatásokkal kapcsolatos összefüggő információkat! A vármegyei jellemzőket kell bemutatni és hangsúlyozni a jelentősebb járási szintű eltéréseket!

A tématerület végén, amennyiben releváns, összegezni kell a lakossági elégedettségi vizsgálat eredményeit egy-egy tématerülettel kapcsolatban (lásd. 6. számú sablon). Itt lehet helye annak, hogy bemutassa, összegezze a településeken élők körében gyűjtött plusz információkat.

- V. Oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre** - ebben a részben az útmutatóban látható egységek részletes leírása történik. Az oktatási-képzési szolgáltatásokat 4 nagyobb egységre tagolva kell bemutatni: 1. köznevelési alapfeladatok; 2. további köznevelési feladatok; 3. felnőttoktatás; 4. egyéb oktatási-képzési feladatok. Ezeket a nagyobb egységeket a vonatkozó jogszabályban meghatározott témánként kell bemutatni. Ehhez segítséget nyújt a jogszabályi struktúrát követő útmutató. Az adatokat járási szinten szükséges bemutatni az egyes járáshoz tartozó településekre vonatkozó adatokkal. A témakörön belül lévő nagyobb szolgáltatási egységeket (pl. köznevelési alapfeladatok) kisebb egységek (pl. óvodai ellátás, általános iskolai ellátás stb.) mentén kell bemutatni az egy-egy járáshoz tartozó települési adatok összegzésével. Az adatokat az Excel táblázat megfelelő fülének (Oktatás fül), továbbá a Települési adatbekérő sablonok (Települési adatbekérő 3.) használatával összegyűjtött információk alapján lehet megadni. Fontos, hogy minden járásra külön el kell készíteni a táblázatokat!

A következő lépésben az adatokat tartalmazó táblázatok alapján kell összefoglalni azt, hogy mi jellemzi a járások településeit az adott szolgáltatás elérhetőségét, majd a települési információk alapján be kell mutatni a járásokra vonatkozó legfontosabb összefüggéseket, ki kell emelni a legsúlyosabb problémákat.

A következő lépésben ki kell térni a hátrányos helyzetű csoportoknak (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) az adott szolgáltatáshoz történő hozzáféréseinek jellemzőire: mely területen, milyen problémák tapasztalhatók a járás eltérő helyzetű települései között? **Javasoljuk, hogy a jellemzéshez használja a települési HEP-eket, illetve a korábbi vármegyei SZÚT-ot.** Amennyiben ezek nem szolgáltatnak elegendő információt, javasoljuk a Települési adatbekérő dokumentum (Települési adatbekérő 3.) használatát és az annak segítségével gyűjtött információknak a jellemzésbe történő beépítését.

Az oktatással, képzéssel foglalkozó témakör végén vármegyei szintű összegzést kell készíteni. Ebben a részben vármegyei szinten kell összesíteni az előzőekben járasonként közölt, az oktatással, képzéssel kapcsolatos összefüggő információkat! A vármegyei jellemzőket kell bemutatni és hangsúlyozni a jelentősebb járási szintű eltéréseket!

A tématerület végén, amennyiben releváns, összegezni kell a lakossági elégedettségi vizsgálat eredményeit egy-egy tématerülettel kapcsolatban (lásd. 6. számú sablon). Itt lehet helye annak, hogy bemutassa, összegezze a településeken élők körében gyűjtött plusz információkat.

- VI. Lakhatás, közsolgáltatások és infrastruktúra** - ebben a részben az útmutatóban látható egységek részletes leírása történik. Az itt tárgyalt szolgáltatásokat 4 nagyobb egységre tagolva kell bemutatni: 1. lakásállomány, lakáskörülmények; 2. közsolgáltatások; 3. infrastruktúra; 4. bűnmegelőzés és közbiztonság. Ezeket a

nagyobb egységeket a vonatkozó jogszabályban meghatározott témánként kell bemutatni. Ehhez segítséget nyújt az ebben a struktúrában elkészített útmutató. Az adatokat járási szinten szükséges bemutatni az egyes járáshoz tartozó településekre vonatkozó adatokkal. A nagyobb egységeket egy-egy járáshoz tartozó települési adatok összegzésével kell bemutatni. Az adatokat az Excel táblázat megfelelő fülének (Infrastruktúra fül), továbbá a Települési adatbekérő sablon (Települési adatbekérő 4.) használatával összegyűjtött információk alapján lehet megadni. Fontos, hogy minden járásra külön el kell készíteni a táblázatokat!

A következő lépésben az adatokat tartalmazó táblázatok alapján kell összefoglalni azt, hogy mi jellemzi a járások településeit az adott szolgáltatás elérhetőségét, majd a települési információk alapján be kell mutatni a járásokra vonatkozó legfontosabb összefüggéseket, ki kell emelni a legsúlyosabb problémákat.

A következő lépésben ki kell térni a hátrányos helyzetű csoportok (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) adott szolgáltatáshoz történő hozzáféréseinek jellemzőire: mely területen, milyen problémák tapasztalhatók a járás eltérő helyzetű települései között? **Javasoljuk, hogy a jellemzéshez használja a települési HEP-eket, illetve a korábbi vármegyei SZÚT-ot.** Amennyiben ezek nem szolgáltatnak elegendő információt, javasoljuk a Települési adatbekérő dokumentum (Települési adatbekérő 4.) használatát és az annak segítségével gyűjtött információknak a jellemzésbe történő beépítését.

A témakör végén vármegyei szintű összegzést kell készíteni. Ebben a részben vármegyei szinten kell összesíteni az előzőekben járásonként közölt, a témakörhöz tartozó szolgáltatásokkal kapcsolatos összefüggő információkat! A vármegyei jellemzőket kell bemutatni és hangsúlyozni a jelentősebb járási szintű eltéréseket!

A tématerület végén, amennyiben releváns, összegezni kell a lakossági elégedettségi vizsgálat eredményeit egy-egy tématerülettel kapcsolatban (lásd. 6. számú sablon). Itt lehet helye annak, hogy bemutassa, összegezze a településeken élők körében gyűjtött plusz információkat.

VII. Közösségi programok - ebben a részben a Felhívásban szereplő - és a fenti tématerületekhez nem illeszkedő - további tématerületek részletes leírása történik. A tématerület tárgyalása során 7 nagyobb témakörre kell kitérni: 1. Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások; 2. Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások; 3. Ifjúságot célzó tevékenységek; 4. Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok; 5. Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések; 6. Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok; 7. Digitális kompetenciafejlesztés.

Az adatokat járási szinten szükséges bemutatni az egyes járáshoz tartozó településekre vonatkozó adatokkal. A nagyobb egységeket egy-egy járáshoz tartozó települési adatok összegzésével kell bemutatni. Az adatokat az Excel táblázat megfelelő fülének (Közösségi programok fül), továbbá a Települési adatbekérő sablon (Települési adatbekérő 5.) használatával összegyűjtött információk alapján lehet megadni. Fontos, hogy minden járásra külön el kell készíteni a táblázatokat!

A következő lépésben az adatokat tartalmazó táblázatok alapján kell összefoglalni azt, hogy mi jellemzi a járások településeit az adott ellátások, szolgáltatások elérhetőségét, majd a települési információk alapján be kell mutatni a járásokra vonatkozó legfontosabb összefüggéseket, ki kell emelni a legsúlyosabb problémákat.

A következő lépésben ki kell térni a hátrányos helyzetű csoportoknak (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) az adott ellátásokhoz, szolgáltatáshoz történő hozzáféréseinek jellemzőire: mely területen, milyen problémák tapasztalhatók a járás eltérő helyzetű települései között? **Javasoljuk, hogy a jellemzéshez használja a települési HEP-eket, illetve a korábbi vármegyei SZÚT-ot.** Amennyiben ezek nem szolgáltatnak elegendő információt, javasoljuk a Települési adatbekérő dokumentum (Települési adatbekérő 5.) használatát és az annak segítségével gyűjtött információknak a jellemzésbe történő beépítését.

A témakör végén vármegyei szintű összegzést kell készíteni. Ebben a részben vármegyei szinten kell összesíteni az előzőekben járásonként közölt, a témakörhöz tartozó szolgáltatásokkal kapcsolatos összefüggő információkat! A vármegyei jellemzőket kell bemutatni és hangsúlyozni a jelentősebb járási szintű eltéréseket!

A tématerület végén, amennyiben releváns, összegezni kell a lakossági elégedettségi vizsgálat eredményeit egy-egy tématerülettel kapcsolatban (lásd. 6. számú sablon). Itt lehet helye annak, hogy bemutassa, összegezze a településeken élők körében gyűjtött plusz információkat.

DOKUMENTUM SABLONOK

1. Az adatforrásokat tartalmazó részletes Excel táblázatot lásd külön fájlban. Az Excel fájl a következő témákat tartalmazza külön-külön "fülön":

- vármegyei helyzetkép
- egészségügyi szolgáltatások
- szociális szolgáltatások
- gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekvédelmi ellátások
- oktatás
- infrastruktúra
- közösségi programok

2. Módszertani útmutató

A Módszertani útmutató a vármegyei Szolgáltatási Út Térkép dokumentumának kidolgozásához és felülvizsgálatához (2. sz. melléklet) biztosítja a szakmai információk meghatározott logikai keretben történő feldolgozását. Egyfajta alapsémaként szükséges követni a benne szereplő témakörök kidolgozására irányuló kéréseket a megadott információk alapján.

3. Települési adatbekérő

A településen dolgozó szakértőkkel készítendő interjúvázatokat az 1-5. sz. sablonok tartalmazzák.

Az interjúkérdéseket két nagyobb egységbe rendezve találja:

1. A szolgáltatásokról, ellátásokról szóló információk elkészítéséhez szükséges szakértői interjú kérdések.
2. A Felhíváshoz kapcsolódó szakértői interjúkérdések.

A települési adatbekérők listája:

1. sz.: Interjúkérdések az egészségügyi alap- és szakellátások keretében nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban

2a. sz.: Interjúkérdések a szociális alap- és szakellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban

2b. sz.: Interjúkérdések a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban

3. sz.: Interjúkérdések az oktatási-képzési szolgáltatásokkal kapcsolatban

4. sz.: Interjúkérdések a lakhatással, közszolgáltatásokkal és infrastruktúrával kapcsolatban

5. sz. sablon: Interjúkérdések a közösségi programokkal kapcsolatban

Az interjúk elkészítését az esélyegyenlőségi fórumok tagjaival, továbbá a sablonokban jelölt szakemberek megkérdezésével javasoljuk. Az interjúkból származó információk megfelelő kereteket biztosítanak a különböző szolgáltatásokkal kapcsolatban megfogalmazott hiányok, szükségletek leírásához. Minél több szakértői interjú készül egy településen, annál komplexebb módon fogalmazhatják meg a felmerülő hiányokat, szükségleteket. Az interjúkérdésektől el lehet térni, a kérdések, témák sorrendjén lehet változtatni.

A települési adatbekérő sablonok használata opcionális, de a helyi sajátosságok, szükségletek, igények feltárása szempontjából ajánlott.

4. Lakossági elégedettséget mérő kérdőív

A 6. sz. sablon a lakossági elégedettséget mérő kérdőív kérdéseit tartalmazza.

A kérdőív 7 kérdésblokk mentén tartalmaz kérdéseket: 1. Demográfiai adatok; 2. Általános települési elégedettség; 3. Egészségügyi szolgáltatások; 4. Szociális szolgáltatások; 5. Oktatási szolgáltatások; 6. Közösségi szolgáltatások; 7. Hozzáférés

A sablonban szereplő kérdőív kérdésektől indokolt esetben el lehet térni, ki lehet azokat egészíteni további releváns kérdésekkel, illetve, ha szükséges, lehet specifikálni.

Fontos szabály, hogy a kitöltők figyelmét minden esetben fel kell hívni a kérdéssor anonimitására és önkéntességére.

A kérdéssor online felületen is elérhető, annak érdekében, hogy az mind jobban segítse a vármegyei önkormányzatok munkáját és a kitöltés, összegzés időigénye is csökkenthető legyen. Javasoljuk, hogy a települések különböző online felületein (honlap, közösségi média) tegyék elérhetővé a kitöltést és ösztönözzék a lakosságot, hogy minél többen töltsék ki annak érdekében, hogy a lakosság véleményét minél szélesebb körben megismerjék. A kérdőív online felületeken való közzététele a települési önkormányzatokkal való együttműködést igényli.

Javasoljuk a településen állandó lakóhellyel rendelkező felnőtt (18+) népesség 3-5%-át elérni, releváns információk elérése érdekében.

A lakossági elégedettség vizsgálat lefolytatása opcionális, de a helyi sajátosságok, szükségletek, igények feltárása szempontjából ajánlott.